

TALOUSARVIOALOITE 72/2005 vp

Määrärahan osoittaminen toisen asteen opiskelijan opintorahaan

Eduskunnalle

Opintotukilain 19 §:n mukaan muiden kuin korkeakouluopiskelijoiden vanhempien tulot otetaan huomioon opintorahaa myönnettäessä, jos opiskelija on alle 20-vuotias, sekä asumislisää myönnettäessä, jos opiskelija on alle 18-vuotias. Tämä tekee nämä opiskelijat eriarvoisiksi, sillä muilla opiskelijoilla ei ole vastaavaa tuloriippuvuutta. Esim. yli 60 % Suomen Ammattiin Opiskelevien keskusliiton Sakki ry:n elinoloselvitykseen keväällä 2004 osallistuneista opiskelijoista kertoo olevansa melko tai hyvin riippuvaisia vanhemmistaan.

Erityisen ongelmalliseksi tilanteen tekee tiukka tuloharkinta. Opintotukea sekä opiskelijoiden opintososiaalista asemaa pohtinut selvitysmies Eero Kurrikin toteaa, että toisen asteen koulutuksessa olevan opiskelijan vanhempien taloudellisen aseman perusteella toteutettava tuloharkinta on tiukentunut, kun tulorajoja ei ole nostettu ansiotason yleisen kehityksen mukaisesti. Tuloraja on ollut sama vuodesta 1993, jolloin opintotuki uudistus toteutettiin toisella asteella.

Vanhempien yhteinen tuloraja on 27 300 vuodessa, jonka ylittävät tulot vähentävät tukea si-

ten, että opintorahaa ja asumislisää ei jää maksettavaksi lainkaan, kun tulot ovat 40 900 euroa tai enemmän. Vuonna 2000 palkansaajakotitalouksien käytettävissä oleva tulo oli keskimäärin 32 568 euroa. Opintotuen tarveharkinta ulottuu täten jo alle keskituloisiin perheisiin. Tiukkojen tulorajojen vuoksi moni opiskelija jää opintorahaetuuden ulkopuolelle. Kurrin mukaan tulorajojen tarkistaminen tapahtuneen ansiotaso- ja kustannuskehityksen pohjalta on perusteltua, koska tarkoituksena ei tulisi olla opintotuen saantiperusteiden tiukentaminen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 7 000 000 euroa toisen asteen opiskelijan vanhempien tuloihin perustuvan tarveharkinnan lieventämiseksi budjettiperusteisesti nykyisestä 27 300 eurosta 15 prosentilla eli 31 400 euroon.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Kaarina Dromberg /kok